

se mișca liber în sfera cunoștințelor, manifestând inițiativă și spirit independent. Studenții formați în baza coregrafiei au un nivel superior de aspirații, au interese variate, manifestă curiozitate, sunt puternic implicați, plini de idei, trăind din plin situația respectivă. O atitudine specifică a studentului cu potențial plastic și creativ înalt este interesul viu pentru orice informație utilă.

Bibliografie

1. Dicționar explicativ ilustrat al limbii române, ARC & GUNIVAS, Chișinău, 2007.
2. Munca actorului cu sine însuși, Volumul I (tradus din l. rusă de Raluca Rădulescu), Nemira, 2013.
3. Гусев, Г.П. Методика преподавания народного танца, ООО «Полиграфист».
4. Ваганова, А.Я., Основы классического танца, «Искусство», 1980.
5. <http://ro.scribd.com/doc/12948642/Listă-de-Citate-in-Limba-Latină#scribd>

PRAIXIOLOGIA INTEGRĂRII STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN PROCESUL DE FORMARE A REPREZENTĂRILOR GEOMETRICE LA TREAPTA PREȘCOLARĂ ȘI PRIMARĂ DE ÎNVĂȚĂMÂNT

PAVLenco Mihaela, lector

Summary

This article reflects harnessing knowledge about the geometric shapes through interactive strategies at the preschool and primary education. This article illustrates how to integrate these methods in the process of forming geometrical representations at both ages.

Omenirea se află într-o permanentă schimbare, iar odată cu ea, are loc și o schimbare la nivelul procesului instructiv-educativ desfășurat în instituțiile preșcolare și primare de învățământ. Sursele de informare ale copiilor se schimbă punându-se accent pe

atractivitate, pe participare conștientă la propria lui formare. Imperativul calității în educație obligă, și el, o reconsiderare a demersului educațional al cadrului didactic, astfel încât strategiile didactice elaborate să fie centrate pe învățare și, anume, pe cel care învață.

Astfel, în ajutor ne vin strategiile didactice interactive care promovează o învățare activă, implică o colaborare fructuoasă între copii cu scopul realizării unor obiective bine prestabilite în direcția formării reprezentărilor geometrice.

Proiectând și realizând activități de predare-învățare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic, atât din instituțiile preșcolare, cât și cele primare de învățământ, oferă copiilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-și dezvolta competențele metacognitive aferente procesului de formare a reprezentărilor despre formele geometrice.

Pe de altă parte, strategia interactivă presupune un alt mod de abordare a unei situații de instruire specifice matematică, care raționalizează conținuturile instruirii, determinând, totodată, structurile acționale pertinente pentru formarea reprezentărilor geometrice. Ele stimulează dezvoltarea limbajului pur geometric, formează la copii capacități de recunoaștere, denumire, construire, modelare și creare de noi forme plane sau spațiale. În cadrul acestor activități, demersul didactic este conceput, în așa fel, încât în centrul procesului de formare a reprezentărilor geometrice, la vârsta preșcolară și școlară mică, să nu fie plasat cadrul didactic, ci copilul, cu particularitățile și nevoile lui speciale.

Spre deosebire de metodele tradiționale, strategiile interactive dau un colorit aparte procesului de formare a reprezentărilor geometrice, oferind posibilitatea copiilor de a participa interactiv în activitatea de manipulare cu obiectele, devenind, astfel, subiect al

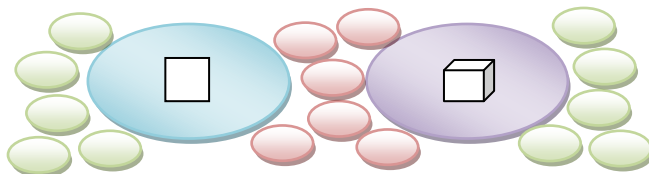
propriei dezvoltări. Pentru dezvoltarea și valorificarea acestor reprezentări este nevoie de a practica o învățare de calitate, de a realiza achiziții durabile, de a le utiliza și transfera în diverse contexte instructive și, nu numai.

Potrivit celor reflectate mai sus, putem evidenția faptul că strategiile didactice interactive, în primul rând, asigură o mai bună clarificare conceptuală a noțiunilor geometrice, precum și o integrare mai ușoară a cunoștințelor asimilate în sistemul noțional, devenind, astfel, operaționale. În al doilea rând, aceste strategii oferă posibilitatea copilului de a observa în forma obiectelor lumii înconjurătoare unele forme geometrice, proprietățile de bază și relațiile spațiale dintre elementele, de a modela și demonstra construirea unor figuri și corpuri geometrice. În al treilea rând, oferă un câmp larg de abordare a reprezentărilor geometrice în cadrul mai multor tipuri de activități didactice, cu scopul formării, consolidării și evaluării cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor de construire a formelor geometrice plane și spațiale.

Iată de ce, în continuare voi prezenta o serie de strategii didactice interactive, care pot fi integrate cu succes în procesul de formare a reprezentărilor geometrice la vârsta preșcolară și școlară mică, atât la nivel de predare, consolidare, cât și la nivel de evaluare a cunoștințelor despre formele geometrice.

Tehnica Bula dublă reprezintă o metodă, care poate fi folosită în cadrul activităților cu conținut geometric, cu scopul identificării, grupării după asemănările și deosebirile dintre două figuri sau corpuri geometrice. Această metodă este reprezentată grafic prin două cercuri mari, în cadrul cărora sunt plasate imaginile celor două concepte ce urmează a fi cercetate. În cercurile mici, amplasate între cele două cercuri mari, se desenează sau se așează simbolurile ce reprezintă asemănările dintre cei doi termeni cheie, iar în cele situate în exterior, corespunzător, la dreapta și la stânga celor două cercuri

mari, sunt indicate caracteristicile, particularitățile sau deosebirile dintre ei. Acest lucru poate fi reflectat grafic în următoarea schemă:

O modalitate interactiva de lucru în grup, care oferă posibilitatea cercetării formelor geometrice din mai multe perspective, precum și a relațiilor dintre ele, reprezintă strategia „**Comunicarea rotativă**”. Această strategie pune accentul atât pe comunicarea orală, cât și pe cea scrisă. Copiii, fiind repartizați în grupuri, primesc o sarcină pe care o soluționează. La un anumit semnal al cadrului didactic, grupurile se mișcă în direcția acelor ceasornicului, obținând, astfel, o altă sarcină. Acest lucru continuă până ce grupurile au revenit la locul inițial.

Exemplu: Pentru început cadrul didactic oferă posibilitatea copiilor de a selecta din pungă o formă geometrică – mijloc didactic destinat cercetării, apoi prezintă grupurilor sarcinile didactice aferente procesului de formare și dezvoltare a reprezentărilor geometrice, cum ar fi:

1. evidențiază proprietățile de bază ale formei geometrice propuse;
2. găsește 6 obiecte din mediul înconjurător ce se aseamănă, ca formă, cu forma geometrică selectată;
3. compară forma geometrică selectată cu una aleasă, la doleanță, identificând asemănările și deosebirile dintre ele;
4. construiește, din formele propuse, forma geometrică selectată;

5. formulează o definiție exprimată printr-un enunț, în care sunt reflectate elementele caracteristice formei selectate.

În timpul rotației, fiecare grup își va păstra forma geometrică, în schimb, sarcina didactică se va schimba conform ordinii.

Acvariul reprezintă strategia interactivă prin intermediul căreia copiii rezolvă sarcina de învățare în mod creativ, evaluând, totodată, comportamentele individuale și de grup ale acestora. Această metodă presupune organizarea copiilor în două grupuri: grupul peștilor – cercul din interior și grupul observatorilor – cercul exterior. Timp de 10 minute, copiii pești, cei din cercul interior, lucrează în rezolvarea sarcinii având la dispoziție materialele informative adecvate, pe când copiii observatori, cei din cercul exterior, observă comportamentul unui singur coleg din cercul interior și activitatea întregului grup, formulează întrebări pentru copiii pești, nu critică, explică demersul folosit de copiii pești pentru rezolvarea sarcinii, descrie comportamentul copiilor pești, răspund la întrebările adresate de copilul pește.

Sarcina didactică constituie construirea unui castel numai dintr-o figură geometrică și anume, triunghi. În cadrul acestei sarcini, copiilor li se va propune o serie de figuri geometrice de diferite mărimi și culori, iar aceștia, la rândul lor, vor trebui să selecteze doar triunghiurile, pe care le vor îmbina într-o compoziție. Triunghiurile vor fi, și acestea, de mai multe tipuri și mărimi.

Evaluarea se efectuează de copiii observatori, care apreciază lucrările realizate de colegii lor. Drept criterii de evaluare vor servi: corectitudinea realizării sarcinii, atât la nivelul selectării și utilizării a aceleiași piese, triunghiul, cât și realitatea imaginii castelului confecționat.

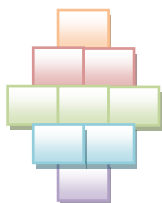
O altă strategie, aptă să stimuleze comunicarea și rezolvarea de probleme aferente procesului de formare a reprezentărilor geometrice, o reprezintă metoda **Schimbă perechea**. Această strategie se bazează pe activitatea de pereche. Grupul de copiii se

împart în două subgrupuri, iar, fiecare copil din primul cerc își găsește perechea în al doilea cerc. Fiecare pereche trebuie să observe, analizeze, descopere și să numească forma geometrică selectată din cutie, mai apoi, la indicațiile sau la un semnal al educatorului, copiii din exterior se mișcă, obținându-se o schimbare a perechilor. Noile perechi realizează sarcina propusă, adică fac observări, analizează, descoperă și denumesc forma geometrică nouă. Schimbarea perechilor are loc până când fiecare copil explorează toate formele geometrice implicate în actul educațional. În final se prezintă lucru efectuat de perechi, evidențiindu-se denumirea și proprietățile de bază ale formelor geometrice.

Strategia interactivă „*Pătrate divizate*” este una din metodele care oferă posibilitatea copiilor de a coopera în grup pentru rezolvarea unei probleme ilustrată prin figuri geometrice. Pe lângă faptul că, copiii din fiecare grup vor reconstrui pătratul propus, care a fost anterior decupat de către cadrul didactic în alte figuri geometrice, ei vor avea posibilitatea să identifice, în urma organizării, o altă figură ce este reprezentată pe acest puzzle. În timp ce 5 copii din fiecare grup lucrează la sarcina propusă, un copil are rolul de observator. După asamblarea pătratelor și recunoașterea figurii obținute, precum și a figurilor reprezentate pe el, se va recurge la descrierea, analiza și compararea figurilor geometrice. În final, se vor prezenta rezultatele obținute de fiecare grup, iar observatorii vor da aprecieri obiective asupra lucrului efectuat de către ceilalți copii.

O altă strategie interactivă, capabilă să dezvolte reprezentările geometrice, o constituie *Diamantul*. Această metodă, ca și cea descrisă mai sus, presupune construirea din figuri geometrice a unei forme. În acest caz copiii din grupuri vor trebui să construiască din pătrate de diferite culori schema unui diamant. Această schemă se începe cu amplasarea unui pătrat pe prima treaptă și continuă cu adăugarea, la treptele de mai jos, a unui pătrat

consecutiv. Mai întâi se determină numărul de trepte ordonate în șir crescător și a celor ordonate în șir descrescător, cum ar fi:

În urma realizării acestei scheme, copiii primesc sarcină pentru fiecare treaptă a diamantului. De exemplu, dacă diamantul construit va deține 5 trepte, atunci sarcinile, privind dezvoltarea reprezentărilor geometrice, pot constitui:

Identificați, selectați și plasați în pătratele fiecărei trepte următoarele forme geometrice:

1. inelul este de formă ...;
2. formele geometrice care au 4 laturi;
3. formele geometrice care au colțuri;
4. corpurile geometrice, care au în bază cercul;
5. corpul geometric, ce nu are nici o muchie.

Se prezintă, în final, rezultatele grupurilor și se analizează fiecare sarcină în mod individual oferindu-se unele aprecieri de rigoare.

Pentru evaluarea performanțelor copiilor în direcția formării și dezvoltării reprezentărilor despre formele geometrice, la copiii de vârstă preșcolară și primară de învățământ, propunem o serie de strategii didactice interactive. Una din aceste strategii ar constitui metoda **Bulgărele de zăpadă**. Această metodă are menirea de a evalua cunoștințele geometrice ale copiilor într-o manieră nespuse de interesantă. Copiilor li se propune un bulgăre de zăpadă confecționat din mai multe file de hârtie mototolită. Pe fiecare filă va fi

reprezentat o însărcinare sau întrebare pe care aceștia vor trebui să o realizeze.

Drept exemple de sarcini pot servi:

1. selectează și numește figurile geometrice cu 4 laturi;
2. recunoaște corpul geometric de pe imagine

3. evidențiază, printr-un enunț, proprietățile de bază ale triunghiului;
4. determină asemănările și deosebirile dintre cub și pătrat;
5. identifică, în mediul înconjurător, corpuri de formă sferică;
6. continuă enunțul: figurile geometrice au ... și ... ;
7. continuă enunțul: corpurile geometrice au ... , ... și ... ;
8. identifică, în mediul înconjurător, corpuri ce au formă de cerc;
9. numește figurile geometrice, ce nu au colțuri.

Bulgărele de zăpadă, în miniatură, va fi aruncat de la un copil la altul, până la epuizarea lui. În final se va realiza o generalizare a celor făcute anterior. Astfel, reprezentările geometrice vor putea fi evaluate într-o manieră de joc de către cadrul didactic, iar copiii nu vor realiza acest lucru.

Metoda Firul de ață este, de asemenea, o strategie interactivă în cadrul căreia are loc evaluarea cunoștințelor geometrice ale copilului. Se propune ca 2-3 copii să rupă câte o bucată de ață. Pe rând, fiecare copil va trece în față și va relata tot ce cunoaște despre formele geometrice studiate, în timp ce răsuște ața în jurul degetului. În momentul în care firul de ață se sfârșește, conversația copilului, la fel, se finalizează. Activitatea continuă până când copiii selectați vor relata tot ce cunosc.

Potrivit acestor exemple, procesul de formare a reprezentărilor geometrice devine unul din cele mai simple și

interesant, deoarece, copiii, prin intermediul acestor strategii comunică, colaborează, cooperează și, drept rezultat, are loc un schimb de opinii, de competențe, lucru, ce dezvoltă holistic personalitatea copilului în vederea integrării acestuia într-o societate, care se află în permanentă schimbare.

Astfel, pentru a crește o generație creativă, capabilă să manifeste flexibilitate în oricare din situațiile parvenite, este nevoie de pedagogi creativi, plini de fantezie, bine informați, și, care să fie mereu în căutarea și descoperirea a noi forme de lucru, metode, tehnici, noi căi de abordare a procesului de formare a reprezentărilor despre formele geometrice, la vârsta preșcolară și școlară mică, pentru a depăși rutina și șablonul deja existent.

Bibliografie

1. Breben, S. ș.a., Metode interactive de grup, ARVES, București, 2002.
2. Oprea, C.L., Strategii didactice interactive, E.D.P., București, 2006.

CONDUITA DEONTOLOGICĂ ASERTIVĂ A CADRULUI DIDACTIC PRIN ASCULTAREA ACTIVĂ

BÎRSAN Elena, lector

Summary

Teaching profession involve a series responsibilities, roles, desiderata, qualities, competent which makes it to distinguish many other professions whose „object” labour is man.

Professional activity, teachers are in situation to communicate and listen. In many cases making it much easier to communicate and complicated listen; listen and do not hear.

Active listening as a subcomponent efficient commu environment. For these reasons we exposed in this research the importance of active listening and ways for its development